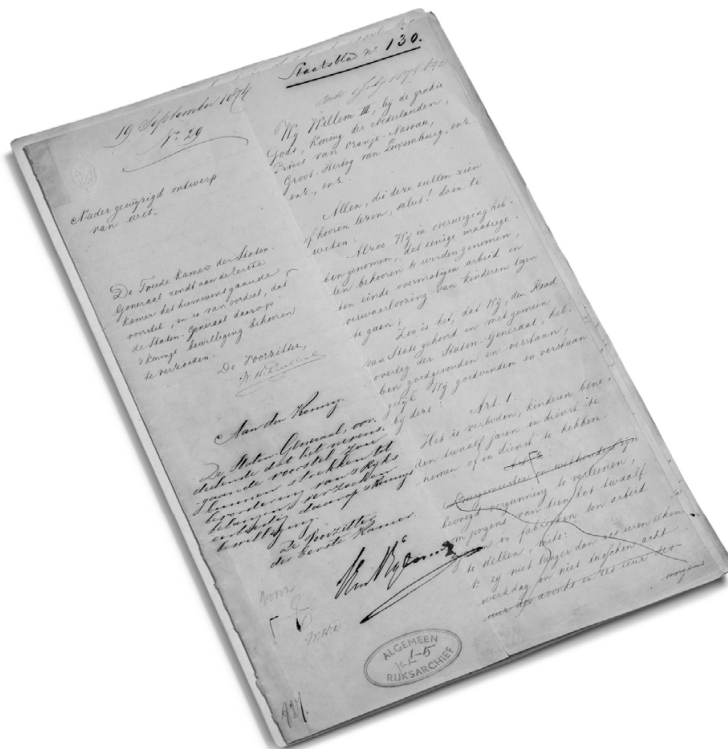

afbeelding 5

De voorkant van een nieuwe wet waarmee fabrieksarbeid door kinderen tot twaalf jaar werd verboden:

bron 17

Uit een soldatenliedje (1940):

geladen is de sfeer
er zijn dreigende wolken
het is het oude liedje weer
ruzies tussen volken
maar zie ons kleine Nederland
de vrede blijft in stand
het bleef zijn lijfspreuk vasthouden
dat inhoudt 'ik zal volhouden'

de jongens aan de grenzen
de jongens aan de kust
doen prachtig hun soldatenplicht
en waken welbewust
de jongens aan de grenzen
de jongens aan de kust
behouden voor het vaderland
de vrede en de rust

bron 18

Uit een krant:

Zondag 15 september 1940

De regeringsleider brengt een bezoek aan een militaire uitkijkpost. Hij vraagt: "Is er nog iets te melden?" "Op dit moment niets," antwoordt de commandant, "maar, Sir, U mag hier niet roken." De regeringsleider gooit zijn sigaar op de grond en trapt hem uit. Op het moment dat hij wil vertrekken gaat het alarm: veertig Duitse vliegtuigen naderen de kust.

bron 19

Uit een krant (1940):

Een recept voor koffie-siroop

In deze tijd moeten we zo zuinig mogelijk zijn. Met koffiesiroop kunt u tot wel drie keer zoveel kopjes koffie maken.

Zo maakt u koffie-siroop:

Brand suiker in een pan.

Roer er gemalen koffie doorheen.

Giet hier kokend water op.

Laat afkoelen en bewaar de siroop in een fles.

bron 20

Een affiche (1943):

OPROEP

**aan ALLE MANNEN
geboren in het jaar 1921,**

Worden opgeroepen om in de periode van 12 t.o.m. 20 Mei 1943 een aanmeldingsformulier bij het Arbeidsbureau in ontvangst te nemen en dit op de hierna genoemde dagen in het Gewestelijk Arbeidsbureau persoonlijk weer af te geven.

De in Januari en Februari	1921	geborenen	melden zich aan op	14 Mei 1943
„ „ Maart en April	1921	„ „	„ „	17 Mei 1943
„ „ Mei en Juni	1921	„ „	„ „	18 Mei 1943
„ „ Juli en Augustus	1921	„ „	„ „	19 Mei 1943
„ „ September en October	1921	„ „	„ „	20 Mei 1943
„ „ November en December	1921	„ „	„ „	21 Mei 1943

in den tijd van 9 - 12 uur en 15 - 17 uur, op de desbetreffende afdeling

Toelichting

Op het affiche staat:

Oproep aan ALLE MANNEN geboren in het jaar 1921,

Worden opgeroepen om in de periode van 12 tot en met 20 mei 1943 een aanmeldingsformulier bij het Arbeidsbureau in ontvangst te nemen en dit op de hierna genoemde dagen in het Gewestelijk Arbeidsbureau persoonlijk weer af te geven.

Daarna volgen de geboortemaanden, de dag van aanmelding en het tijdstip.

bron 21

Een Nederlander vertelt over een militaire operatie (1944):

We zaten in een huis in een dorp bij Arnhem. Om ons heen werd hard gevochten. We konden de hele dag het huis niet uit omdat er te veel vijandige soldaten waren. Het was net donker geworden toen de deur werd opengetrapt. We schrokken, maar gelukkig riep iemand iets in het Duits. We waren dus veilig! We konden ontsnappen uit het dorp en hebben niet veel later gevochten tegen de Britse parachutisten.

bron 22

Hitler gaat op berenjacht:

Toelichting

Boven de eerste tekening staat: Adolf gaat jagen.

Onder aan de eerste tekening staat: Hij gaat achter een berenvel aan ...

Onder aan de tweede tekening staat: ... maar komt misschien wel zonder kleren terug!

De Sovjet-Unie wordt vaak als een beer voorgesteld. De hamer en sikkel zijn symbolen van de Sovjet-Unie.

bron 23

Een herinnering van een Amerikaanse generaal (1945):

Ik kan nog steeds niet goed beschrijven wat er door mij heen ging toen ik zag wat de nazi's gewone burgers hadden aangedaan. Ik was in shock van het geweld en het totale gebrek aan fatsoen en menselijkheid.